

Hogyan válasszak? Merre tovább?

Jönnek a kérdések az általános iskolát befejező tanulóktól, szüleiktől. A válasz nem egyszerű, mivel a választás sorsdöntő is lehet. A pálya-választás vagy a szakma megszerzését megelőző döntés során az egyik legfontosabb szempont, hogy olyan tudás birtokába jusson a tanuló, amivel az iskola befejezése után könnyen el tud helyezkedni, illetve amivel viszonylag jól is tud majd keresni. Ehhez azonban nem elég a különböző statisztikákat, kimutatásokat böngészni.

Esélyeinket, lehetőségeinket a saját tulajdonságaink, képességeink is nagymértékben befolyásolják, behatárolják. Egyszerű példával élve, hiába tudjuk, hogy egyre növekszik a kereslet a különböző gyakorlati szakmával rendelkező munkavállalók iránt, ha mi inkább humán beállítottságúak vagyunk. Emellett azonban figyelembe kell vennünk a különböző tendenciákat is.

Mire figyeljünk?

A szakképzésről sokat lehet olvasni a www.gymskik.hu oldalon is.

1. Az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők piaci belépési esélyei folyamatosan romlanak. Az általános iskolával vagy még azzal se rendelkezők esélyei a legrosszabbak.

2. Közép- és felsőfokú szakmákat tekintve, nagy hiány mutatkozik a reál szakmák területén, így az ilyen képesítéssel rendelkezők jó eséllyel indulnak a munkaerőpiacon.

3. Keresettek például a különböző informatikai képesítéssel rendelkezők, de főként azok, akik képesek önálló munkavégzésre, akik nem csak le tudnak prog-

ramozni egy adott feladatot, de át is látják a készítendő rendszert.

4. A munkaerőpiac egyre inkább megköveteli a kulcskompetenciákat és az alapvető ismereteket (idegen nyelv ismerete, számítógép felhasználó szintű ismerete, jogosítvány, tájékozódóképesség stb.).

5. A munkáltatók egyre inkább figyelembe veszik azt is, hogy az adott szakképesítést melyik iskolában, melyik képző intézményben szereztük meg.

6. A legtöbb fizikai szakmában jók az elhelyezkedési esélyek. Különösen igaz ez

az úgynevezett hiányszakmákban. A gépés és fémipari szakmák nagy részében nagy a kereslet jó szakmunkások iránt.

Magyarországon a német szakképzési rendszer átvételével beindult az úgynevezett duális szakképzés, így három év a szakképzés ideje, a cél pedig az, hogy a képzés gyakorlatorientálttá váljon, a tanulók piacképes tudást szerezzenek, és „visszaállítsák a kétkézi munka becsületét”. A kormány is erkölcsi kérdésként kezeli, hogy megtanítsa dolgozni az embereket.

A képzés első évében csak iskolai

tanműhelyben, a második és harmadik évben pedig már vállalatoknál, vállalkozásoknál is történik. Természetesen továbbra is indulnak nagyon sok szakmában az érettségire épülő szakképzések is.

A duális képzésnél a tanulók a gyakorlatot nem az iskolában, hanem a termelőüzemekben, vállalkozókánál, üzletekben szerzik meg, ahol ezért juttatásokat is kapnak és szerződnek egymással. A gyakorlati képzéshez a cégek, vállalkozók és a tanulók között egy munkaszerződés, a tanuló-szerződés köttetik meg.

Mi a tanuló-szerződés?

A tanuló-szerződés egy olyan gyakorlati képzést, gyakorlati képzőhelyet biztosító dokumentum, ami a gazdálkodó szervezet és a tanuló között jön létre. Tanuló-szerződés köthető a teljes képzési időre, illetve annak egy részére is, a vonatkozó szabályokat pedig a szakkép-

zési törvény határozza meg. A tanuló-szerződés rögzíti a gazdálkodó szervezet és a tanuló részére vonatkozó jogokat, kötelezéseket. A tanuló-szerződést 4 példányban kell elkészíteni és aláírni, majd az illetékes megyei kamarával kell ellenjegyeztetni, mellyel egy időben a

kamara a szerződéseket nyilvántartásba veszi.

A tanuló-szerződés, mivel közvetlenül a tanuló és a gazdálkodó szervezet köti, csak általuk módosítható. A szerződés közös megegyezéssel bármikor megszüntethető. A tanuló-szerződést a tanuló in-

doklás nélkül, egyoldalúan, bármikor felmondhatja, ám a gazdálkodó szervezet csak indokolt esetben, írásban indokolva kezdeményezheti a szerződés felmondását. A tanuló-szerződés megszüntetéséről a kamarát minden esetben írásban értesíteni kell!